

Už to není to, co to bývalo. Už to není jako dřív. Milí bratři, milé sestry, často a v mnoha rozdílných situacích slyšíme či sami říkáme tyto věty. Říkají to maminky, kterým děti v pubertě už nechtějí dávat pusku na rozloučenou a nesvěřují se jim se svými problémy. Stěžují si tak čerství otcové, na které jejich ženy už nemají tolik času - protože se starají o jejich ratolesti. Říkají to lidé, kteří přišli o dobré zaměstnání, nebo kterým už se jejich práce zprotivila. Říkají to ti, kteří vzpomínají na rohlíky za pár haléřů, ale i ti, kterým se stýská po divokých privatizacích z 90. let. Používají to nemocní, když vzpomínají na ztracené zdraví, anebo starší lidé, kterým ubývají síly a nadšení.

Už to není to, co to bývalo. Už to není jako dřív. Používáme ale tyto věty také někdy v kladném smyslu? Tedy, že dříve bylo hůř, než je teď; a že teď je lépe než dřív? Myslím, že jen velmi zřídka. Je to asi proto, že na staré časy, které už jsou nenávratně pryč, vzpomínáme převážně jen v dobrém. Člověk má naštěstí dar krátké paměti – a tak všechno zlé a protivné, všechno těžké nebo trapné se nám velmi rychle vykouří z hlavy. Vždyť nakonec: *Dost má den na svém trápení* - jak říká Pán Ježíš (Mt 6,34). Proč tedy vzpomínat na zlé věci v minulosti a ještě si tím ztěžovat tíhu dneška?

Opravdu tedy málokdy uslyšíme nebo vyslovíme větu: „*Už to není to, co to bývalo*“ v pozitivním smyslu. Většinou se jedná o povzdech.

A tak je překvapivé, že v našem dnešním biblickém oddíle se v kladném smyslu vyskytuje. Pravda: trochu zakukleně a nepřímě – ale přesto tam je. „*Vzchopte se, já jsem přemohl svět.*“ Pán Ježíš tím myslí, že svět už není jako dřív. Kristus totiž svým příchodem proměňuje tento svět k lepšímu, přetváří ho a formuje. Svět před Kristem a svět po Kristu – to jsou dva rozdílné světy! V něčem samozřejmě stejné, a přece v mnohých věcech naprosto odlišné.

Svým životem, svými slovy a činy, svou smrtí na kříži, svým zmrtvýchvstáním Ježíš proměnil tento svět k nepoznání. V to věříme. Můžeme se přidat k učedníkům a sborově s nimi vyznat: *Věříme, že jsi vyšel, Kriste, od Boha.* (J 16,30) Věříme, že jsi Spasitelem a Pánem tohoto světa.

Opravdu věříme, že nic už není jako dřív. Ježíš Kristus přeznačil a proměnil všechno, na co myslíme, čím jsme opanováni, co prožíváme, čeho se bojíme, co upřednostňujeme, v co doufáme a co milujeme.

Strach už není to, co býval – protože nikdy na něj nejsme sami! Díky Kristu je Bůh přece s námi!

Smrt už není to, co dřív – tedy panovačná a krvežíznivá bestie, která ve svých spárech drží člověka navěky. Díky Kristu se z ní stala brána do věčného života.

Láska už není to, co bývala – už se totiž nemusí dusit sobectvím, které jen tu a tam dovolí opravdové lásce prorazit zdi mého já směrem k mým bližním. Díky Kristu smíme pokládat druhé za přednější sebe. Víra a naděje už nejsou takové, jako dřív – už totiž mají pevný a neotřesitelný základ v Kristově smrti a jeho vzkříšení. A ani já už nejsem to, co dřív – tedy silák spoléhající jen na sebe, anebo naopak chudák myslící jen na své obohacení, strašpytel krčící se v koutu, umanuté dítě vždy toužící prosadit svou. Díky Kristu smím být novým člověkem, který se stále více podobá svému Spasiteli.

Ovšem někdy tato víra v Kristovo vítězství nad světem dostává pěkně zabrat. Život se s námi zrovna nemazlí. Nešetří nás. A tím nešetří ani tu naši víru. A když zakoušíme vzácné chvíle jakési nebeské ochrany, když se máme opravdu dobře a nic nám zrovna ke štěstí nechybí, přestává se život mazlit s našimi blízkými a milovanými. Anebo třeba začneme vnímat a těžce snášet bídu, nemohoucnost a nespravedlnost okolo nás. Ono se totiž někdy stačí jen dívat kolem sebe a naše víra v Kristovo vítězství se ocitá uprostřed zatěžkávací zkoušky. Blízko nás je kolikrát tolik ubohosti a zla, že máme chuť rezignovaně říct: *Nic se nezměnilo. Kristus nic nezměnil. Všechno je při starém.*

Ale vzchopte se, já jsem přemohl svět – povzbuzuje nás Pán Ježíš. Nerezignujte! Nepoddávejte se úzkostem. Nepropadejte stále hlouběji do beznaděje a laxního, lhotejného postoje. Nebud'te stejní jako mnozí skeptici a pesimisté kolem vás... Vzchopte se, posilněte se, postavte se zase na nohy! I když kolem sebe žádnou změnu nevidíte, věřte, že to vás jen oči klamou!

Kristus zvítězil nad světem. Sice nijak viditelně, nijak mocně, nijak přesvědčivě a podmanivě: Zvítězil nad ním tak, že se sám nechal přemoci. Zvítězil nad světem tím, že byl do něj pohřben a z něj poté vyšel. Zvítězil nad ním zevnitř! Právě naše víra je a musí být vnitřním viděním věcí. Víra je dar od Boha vidět skrz naskrz – napříč událostmi našeho života. Víra je dar vidět do hloubky, nedržet se jen na povrchu. Když se takto díváme do nás samých, když takhle vnitřně posuzujeme dění kolem nás, pak jistě zahlédneme stopy a svědectví o Kristově vítězství nad světem.

Ale dívat se, hodnotit, pátrat po odkazech na Kristovo vítězství a jeho proměnu světa – to nestačí. My jsme Kristovo tělo - jeho ruce, nohy, srdce. Nás Kristus pověřil udržováním a prohlubováním pořádků Božího království v tomto světě. Skrze nás chce Kristus neustále proměňovat tento svět k lepšímu.

Zkusme si to připodobnit k běžekému závodu: Sprinter, který doběhne do cíle jako první, zvítězí. Ale tam, za cílovou rovinou, si nelehne na zem a nezůstane ležet. Naopak! Vezme si vlajku své země a s úsměvem obíhá stadion na znamení vítězství. Až poté si stoupne na stupínek vítězů a přijme ocenění – třeba medaili. A tak je to s naším Pánem Ježíšem Kristem. To on doběhl do cíle jako první, to on zvítězil. Ale ještě pořád nevystoupil na stupínek vítězů a nepřevzal cenu. Právě teď obíhá stadion – a to je přesně naše role, role církve. Obíhat stadion světa a dávat na vědomí všem, že Kristus zvítězil. A třeba si nechat líbit i nějakou tu spršku shnilých rajčat od těch, kteří Kristu zrovna nefandili. Úkolem církve je zvěstovat všem – i těm, které to nepotěší – že Kristus zvítězil a proměnil jednu provzdu ten náš svět k lepšímu. A přitom smíme očekávat okamžik, kdy si Kristus konečně stoupne na ten stupínek vítězů – tedy až přijde nastolit své království se vši nádherou.

Zvěstovat světu Kristovo vítězství. Návodů a rad, jak tento úkol mají křesťané konkrétně naplňovat, je samozřejmě velmi mnoho. Já dnes zmíním jen jeden způsob, který nacházím v samotném dnešním biblickém textu: tím je odpuštění. Křesťané hlásají Ježíšovo vítězství tím, že druhým lidem odpouští.

Řekli jsme, že učedníci jsou zatím naplněni nezdolnou vírou... *My věříme, že jsi vyšel, od Boha.* (J 16,30) Ale Ježíš vidí dál, než oni. Vidí křehkost jejich víry a dočasnost jejich vyznání. Vidí jejich strach. *Ted' věříte? Hle, přichází hodina, a již je zde, kdy se rozprchnete každý do svého domova a mne necháte samotného.*

Ted' ještě jdete dál „jeden s druhým a jste jak jeden val“. Ale za pár chvil se rozprchnete, rozdrobíte, půjdete si vlastní cestou. Ted' se mě ještě držíte jako příkladní žáci svého učitele. Ale za chvíli ode mě odpadnete, zmizíte, budete se snažit zapomenout. Přichází okamžik vašeho selhání.

Ale proč jim to Ježíš říká? Vyčítá jim snad jejich pád, jejich nadcházející slabost? Nevyčítá. *To jsem vám pověděl, abyste našli ve mně pokoj. Zatímco ve světě máte soužení, ve mně máte pokoj.*

Ano, ve světě nás čeká trápení, když klopýtne, když zklameme, když ochabneme. Kolikrát stačí jen jednou upadnout nebo sejít z cesty a už se tam nikdy nevrátíme. Svět nám neodpustí. Když nebudeme plnit stále vyšší nároky našich zaměstnavatelů, přijdeme o práci. Když se zadlužíme a nebudeme mít z čeho splácet – můžeme se ocitnout na ulici. Když budeme ve společnosti nevhodně oblečení, pro mnohé se staneme póvlm. Když se dopustíme nějakého trapasu, lidé si to rádi zapamatují. Když se proviníme proti našim přátelům, odcizí se nám.

Ted' ovšem zpozorněme. Mluvím tady o světě, ve kterém se naše chyby nepromíjí. Ale co myslím tím „světem“? Rozhodně ne všechny nevěřící, všechny ne-křesťany, nějaké území mimo dosah kostelů a sborů. „Svět“ – to je duchovní skutečnost. Svět je jiný název pro to, čemu říkáme hřích. A právě jedním z nejsilnějších projevů hříchu je lidská tvrdost, neschopnost odpustit.

Velmi dobře se nám může stát, že lidé, kteří ani v Krista nevěří, umí odpustit. A já si pak kladu otázku, kde k tomu vzali vnitřní sílu... A naopak i v církvi samotné se žel někdy setkáváme se „světem“. Jeden příklad za všechny – jak se i v církvi nachází ten „svět“, ta duchovní tvrdost, neochota odpouštět:

Před nějakým časem jsem mluvil s jedním svým kolegou. Ten mi povídal o situaci v jeho sboru. Říkal, že je tam farářem přes 10 let a že už to mezi ním a staršovstvem, potažmo mnohými lidmi ze sboru dávno nefunguje. Prý se mezi nimi odehrálo tolik malých či velkých konfliktů, které si neodpustili, že si nakonec vzájemně přestali věřit. Ted' už je prý na všechno pozdě. Jediné co může ten farář udělat, je odejít jinam. Nedokázali si, bratři a sestry v Kristu, vzájemně odpustit.

Ježíš svým učedníkům odpouští jejich selhání dopředu. Také tím ukazuje své vítězství nad světem, kde se odpuštění moc nenosí. Když selžeme my, když ochabnou naše síly - v Kristu vždycky smíme znovu nalézt pokoj. Pán Ježíš se neurazí a neodmítne nás, když s lítostí budeme prosit o odpuštění. Dá nám znovu svůj pokoj. Když si ze strachu půjdeme každý po svých, on nás znovu shromáždí a přijme za své. A kdo už zažil jeho opětovné přijetí, kdo už prožil jeho pokojné odpuštění, ten je způsobilý vnášet toto odpuštění do svého okolí.

Modlitba po kázání: Pane Ježíši Kriste, dávej nám sílu a odvahu odpouštět lidem, kteří nám ublížili. Tak jako ty jsi jednou provždy odpustil nám, dej, abychom i my odpouštěli našim viníkům. Kéž jsou to právě tyto skutky milosrdenství, kterými budeme potvrzovat tvé vítězství nad světem. Amen.